

mit dobbelt kjær at høre det omtalt fra ham, da jeg ved en tidligere Forhandling, nemlig ved Finanslovens 2den Behandling i denne Samling, udtalte det samme Dufte, som nu er udtalt af det ærede Medlem. Jeg kan ikke nok som fremhæve Nødvendigheden af den Foranstaltning, at Kirkerne paa Landet blive opvarmede, og jeg tror, at dette Punkt er saa overordnet fremfor det andet, at vi maa bestræbe os for at fremdrage det saa hurtigt som muligt. Vi maa vist Alle være enige om, at Folk, naar de endelig komme i Kirke, men fryse, ikke have den Opmærksomhed henvendt paa Ordets Fortolkning, som Tilfældet vilde være under en almindelig Varmegrad. Det Samme vilde vistnok ogsaa gjælde i denne Sal, hvis vi sad her i en halv Snes Graders Kulde. Der til kommer endnu den Omstændighed, at vi kunne være forvisede om, at et meget stort Antal Folk, som ellers vilde komme i Kirkerne, ikke komme der, naar blæse ere kolde. Vi behøve ikke at gaa længere end til et meget beslægtet Forhold, nemlig til Skolerne. Jeg har hørt af flere Skolelærere paa Landet, at de fattige Børn ofte komme først i Skolen, og det har sin simple Grund i, at de sige: Her er der Varme, men det have vi daarlige nok hjemme. Jeg mener, at det i Uder som dem, hvort vi befinde os, maa være en ikke sjælden Opgave at sørge for, at de mindre bemidlede og lavere stilledes Klæder i Samfundet ikke udelukkes fra Kirken. Det er blevet omtalt, at Folk klæde sig varmere paa, naar de skulle i Kirke, men det kan da kun gjælde om dem, der have varmere Klæder at tage paa. Jeg har talt med flere, som ligefrem have sagt, at de maatte indrette deres Allergang saa betids, at den ikke holdtes paa den Tid, da Kulden i Kirken var for stærk, og de Folk komme naturligtvis ikke i Kirke hele Vinteren. Jeg kan ikke se Andet, end at dette Lovforslag, hvis det kunde komme til at omfatte Varmeapparater i Kirkerne, ligefrem vilde være en Fortsættelse af Loven af 19de Februar 1861 om Kirkesyn, navnlig, som tidligere berørt af det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 1ste Valgkreds, dens § 3, hvort der staar anført, at Synet har at paase, at Guds-

tjenesten ikke Uder ved Mængder i Kirkens Tilstand, og at det bør varetage, at Kirkens Indre fyldestgjør Fordringen om Orden, Sammelighed og saadan Bekvemmelighed, som er fornøden til uforstyrret Andagt. Vi ere jo enige om, at Opmærksomheden forstyrres ved streng Kulde, og en Opvarmning maa derfor efter min Mening falde ind under denne Bestemmelse. Længere nede i samme § 3 hedder det: „Synet bør saavel i Almindelighed, som navnlig naar der er Tale om befofrelse Hovedforandringer ved Kirken, omhyggelig overveje, om de Omordninger, som det begjærer, ville lede til varig Forbedring, og om den Nytte, de ville stifte, staar i et passende Forhold til de Udgifter, de ville foranledige.“ Jeg kan imidlertid ikke forstaa Andet, end at Kirkens Opvarmning fuldkommen maa kunne overveje de Omkostninger, der ville være forbundne dermed, thi vi ere jo Alle enige om, at det ikke kan nytte at have en Kirke og en Præst, naar Kirken ikke er indrettet saaledes, at Folk kunne komme der og nyde Kirkens Gøder. Derfor skal jeg meget anbefale det eventuelle Udvalg, at denne Sag maa faae en saa vidtløftig og heldig Drøftelse, som Nødvendigheden byder.

Madsen: Jeg tror, der er stor Trang til at fremme dette Lovforslag, thi jeg har ogsaa erfaret, at det flere Steder er Tilfældet, at en Grav, kort efter at den er gravet, er halvt fyldt med Vand; men jeg vil meget forraade Thinget at gaa saa vidt at medtage det andet Forslag om Kirkerne's Opvarmning, thi jeg tror, at de to Hensigter, her skulde naas, i deres Udførelse ville blive meget forskellige. Jeg kan nemlig ikke se rettere, end at det kan paalægges Kirkestyrelserne at sørge for, at Vandet bortledes fra Kirkegaarden, men jeg tror ikke, at det kan paahvilses ham at opvarme Kirken. Med Hensyn til Synet og Bestemmelserne om, hvorledes Vandet skal bortledes fra Kirkegaarden, maa Lovforslaget indeholde adskillige Bestemmelser, som ikke behøves i et Lovforslag om Kirkerne's Opvarmning. Jeg tror, det er den største Trang til et Lov om Vandets Bortledning fra Kirkegaardene, hvortil det forekommer mig, at man i alt Fald kan udsætte det andet For-